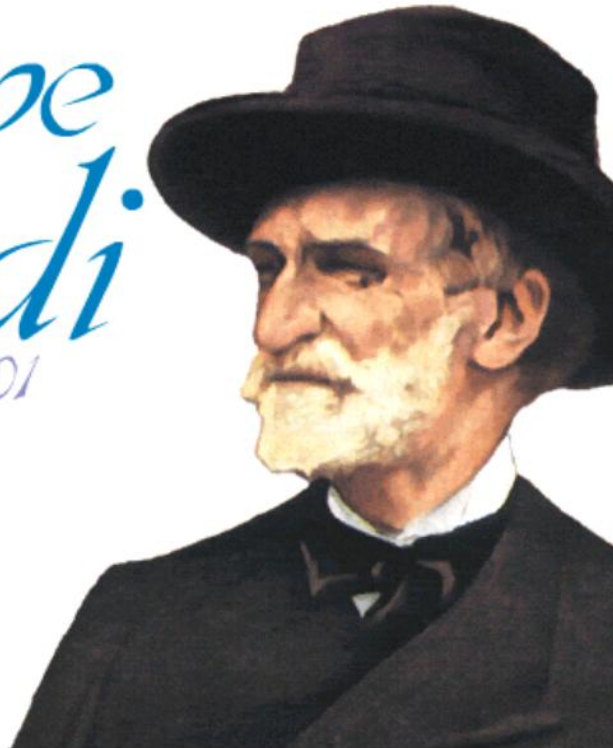

Giuseppe Verdi

1813 - 1901

Índex

Pròleg.....	Pàg. 2
La vida de Verdi.....	Pàg. 3
Obres.....	Pàg. 7
Nabucco.....	Pàg. 7
Rigoletto.....	Pàg. 8
Il trovatore.....	Pàg. 8
La traviata.....	Pàg. 9
Aida.....	Pàg. 10
Els famosos cors de les seves òperes.....	Pàg. 11
Compromís polític.....	Pàg. 11
Conclusions.....	Pàg. 13
Bibliografia.....	Pàg. 14

Pròleg

Aquest treball, ha estat escrit sobre Verdi (1813–1901), amb motiu del centenari de la seva mort i també degut a que es tracta d'un dels personatges més importants en l'història de la música. El treball no pretén ser una biografia exacta de la seva vida, però sí que intenta aproximar-se el màxim als que van ser els períodes i les obres més significatives de la seva vida.

En el contingut hi trobarem un resum des de la seva infància fins a la seva mort, les òperes més importants que va escriure i també una breu referència als referents polítics associats a la seva figura.

La major part del treball està dedicada a la seva obra operística, encara que com va ser tan extensa, he hagut de triar les òperes que segons els crítics han estat algunes de les més importants.

Per a l'elaboració d'aquest treball de recerca al voltant de la vida i l'obra d'aquest compositor, he consultat diferents fonts, entre les quals enciclopèdies, pàgines web (la majoria personals), així com autors especialitzats (Roger Alier, Rosselli, ...) que m'han estat de gran utilitat.

VERDI

(1813 – 1901)

Curiosament, un dels més grans compositors d'òpera i un dels homes més populars i il·lustres d'Itàlia va néixer francès. El dia 12 d'octubre de 1813, dos dies després del seu naixement, era inscrit al registre civil de Roncole *Joseph Fortunin Francois Verdi*. En aquells dies Roncole pertanyia al departament del Taro, integrat en l'administració del govern francès, dins l'imperi que havia creat Bonaparte.

Amb la derrota de Leipzig (afores d'Alemanya), el 19 d'octubre de 1813, en que Napoleó va sortir derrotat, les tropes austríaques i russes ocupaven Itàlia del nord. Passada la batalla de Leipzig, el Congrés de Viena dividí el territori en vuit estats, els quals encara estaven més o menys sota la influència de Viena. Així Busseto, cap del municipi on pertanyia Roncole, passà a formar part del ducat de Parma, assignat a l'arxiduchessa Maria-Lluïsa d'Àustria, que havia estat la segona muller de Napoleó Bonaparte.

Aquest ducat es va veure involucrat en les batalles i en la derrota final de Napoleó, i s'explica que, en mig d'aquestes batalles hi va haver un moment en què l'exercit rus va entrar a Busseto a mata-dégolla i hi va cometre tota mena de malvestats. Va saquejar les cases, va matar gent indiscriminadament i, en definitiva, va arrasar tot el que va poder.

Sembla ser que la mare de Verdi, per protegir el nen, que encara era molt petit, el va agafar i es van enfilar al campanar de l'església de Busseto, on va estar amagats fins que la cosa es va calmar. D'aquesta manera, la mare de Verdi va salvar el seu fill i, de passada, la immensa herència operística que aquell nen acabaria deixant.

Verdi no era d'una família amb prou diners com per permetre's costejar una carrera musical al seu fill, però Verdi va començar a cantar a l'església, on destacava considerablement. El capellà de la parròquia, li donà les primeres classes de música. En veure l'afecció, el seu pare li comprà una petit orgue. Poc a poc, va anar desenvolupant un esperit musical i una facilitat per la música molt remarcables que van despertar l'interès d'un personatge clau en la formació del jove Verdi, Antonio Barezzi, comerciant de Busseto, que coneixia la família, i que va trobar que la vocació musical d'aquell nen s'havia de fomentar i encarrilar. Li va regalar una petita espineta, que era com un petit clavecí, i aquí va començar una relació que va esdevenir una mena de mecenatge que es va allargar fins que Verdi va tenir els primers èxits operístics.

Barezzi va ser un autèntic mecenes per a Verdi, perquè, no només li va pagar les primeres classes de música a Busseto, sinó que el va enviar a Milà i, mig d'amagat de la seva dona, li va costejar l'estada, la vida i totes les necessitats durant uns quants anys, els anys que Verdi va necessitar per a començar a obrir-se camí com a

compositor d'òperes, va començar a entrar al món de la música però en morir l'organista del poble el van fer tornar a Busseto.

La relació amb Barezzi, va acabar sent una relació d'autèntica amistat que, a partir d'un moment determinat, es va veure incrementada pel fet que Verdi i la filla de Barezzi, Margherita Barezzi, van iniciar una relació que els va dur fins al matrimoni, van tenir dos fills, amb el quals restaren a Busseto fins al 1839, en què la família marxa cap a Milà, amb el suport financer, una vegada més, del seu sogre.

Verdi (1844)

Quan Verdi arriba a Milà, es produeix un fet curiós a l'hora d'entrar en el conservatori. Un fet que podríem resumir dient que, un conservatori que avui dia es diu Conservatorio Giuseppe Verdi, no va admetre el jove Giuseppe Verdi com a alumne. Es veu que tenien un límit d'edat d'ingrés i Verdi superava aquesta edat. També es diu que no només van rebutjar per l'edat, sinó també perquè, com que Verdi havia estat molt autodidacta i tenia una formació molt poc acadèmica, col·locava les mans de manera incorrecta sobre el teclat del piano, tenia una manera molt personal de fer... i, en definitiva, tocava amb una quantitat de vicis adquirits que els acadèmics van considerar inadmissibles. Verdi amb els diners de Barezzi va haver de buscar-se mestres particulars fora del conservatori. Precisament un dels mestres del conservatori que es deia Filippo Lavigna, li va suplir l'ensenyament de conservatori per l'ensenyament privat.

Finalment Verdi, a través d'aquest mentor del conservatori que li feia classes, Filippo Lavigna, aconsegueix ser recomanat a Bartolomeo Merelli, l'empresari de la Scala, i signa un contacte per a fer-hi tres òperes. La primera va ser *Oberto, conte di Sam Bonifacio*. Aquesta era una òpera de petit format que va ser estrenada a la Scala el 1839 i en la que va cantar la que seria la seva segona i definitiva dona, Giuseppina Strepponi, va tenir un èxit discret. La seva segona òpera es *Un giorno di regno* que va representar un fracàs absolut. Verdi aconsegueix un cert èxit amb *Oberto*, però, durant l'any i mig següent, passa una de les èpoques més negres de la seva vida.

Durant aquest any i mig es mor la primera filla i poc després mor el segon fill. Més tard, el 18 de juny de 1840, mor la seva dona. Verdi se sent acabat. Torna a Busseto i passa l'estiu silenciós i immers en un gran dolor.

Però l'empresari Merelli, empès per la voluntat que Verdi complís el contracte per a fer tres òperes que havia firmat, i que segurament ja havia cobrat, va insistir en que compongués l'òpera que li faltava. Verdi s'ho negava perquè estava decidit a plegar i no tornar a passar per la humiliació d'un fracàs, però Merelli va continuar insistint, fins que segons diuen, quan Verdi estava distret, li va posar a la butxaca el text de *Nabuccodonosor*. Verdi en obrir el llibret de *Nabucco*, sembla que, finalment va fer un cop de cap i es va decidir a intentar compondre la tercera òpera que li faltava i que aquesta decisió li va reportar una carrera i tota una vida d'èxits i de creació de grans òperes. L'èxit descomunal de *Nabucco* (1841) va venir molt afavorit per la conjuntura social i política del moment.

En el moment en el que va arribar el famós cor, el *Va pensiero sull'ali dorate*, el públic es va aixecar frenèticament i es va posar a aplaudir, perquè va interpretar que el cor d'israelites que ploraven a la pàtria perduda i la seva eliminació era una al·lusió als italians que en aquell moment, estaven oprimits pels austríacs.

A finals de 1847 Verdi va a París, on passa set mesos. Allí es troba amb Giuseppina Strepponi, amb la qual inicia una gran relació afectiva, que havia començat ja amb l'estrena de *Nabucco*, quan ella va acceptar de cantar el paper d'*Abigaille*.

Nabucco va ser una de les últimes òperes que va cantar la Strepponi perquè, per culpa precisament del paper d'*Abigaille*, la Strepponi va perdre la veu i després d'interpretar el seu paper en algunes funcions en que la veu havia de ser considerablement forçada per a salvar l'orquestra, aquesta veu se li va ressentir, i mai més ja no va ser la mateixa. De manera que en pocs anys, va haver de deixar de cantar. Molts cantants i crítics contemporanis van acusar Verdi de fer una música que destruïa les veus...

Giuseppina Strepponi tenia aleshores un fill d'un altre home, amb qui havia trencat uns anys abans. Ambdós visqueren junts diversos mesos, mostrant-se com dos enamorats davant de tothom.

A partir de *Nabucco*, Verdi i la Strepponi van iniciar una relació de parella que va durar la resta de la vida i que va ser singular i molt comentada durant força temps, entre altres coses perquè, a pesar que conviuen junts, no es van casar fins molt avançada la relació, i quan finalment van decidir a casar-se l'any 1859, es casen a Suïssa, quasi en secret.

Aleshores va començar un període de gran producció d'obres: *I lombardi* (1843), *Ernani*, ...i altres, el ritme del qual només va disminuir després del gran èxit mundial de *Rigoletto* (1851), *Il trovatore* (1853) i *La traviata* (1853). Insatisfet amb les condicions de l'òpera a Itàlia, Verdi va pensar a abandonar l'escena, però va canviar d'idea en ser-li encarregades tres noves obres dramàtiques: *La forza del destino* (1862), *Don Carlo* (1867) i *Aïda* (1871).

Musicalment, Verdi ja era el més notable compositor italià, i la seva fama creixia per tot Europa, on continuava estrenant òperes. Neix aquí una mena de disputa entre la música que fa ell i la que fa Wagner (tot i que la música d'aquest últim l'influï pel que fa a l'orquestra i a la continuïtat del discurs), sortint com sempre defensors d'una i altra. Curiosament Wagner i Verdi, que van néixer el mateix any, no es van arribar mai a conèixer, però quan Wagner va morir, Verdi no va amagar, a la gent pròxima, que estava molt apenat.

Posteriorment, va haver-hi un període de silenci, que fou interromput per un quartet per a corda i la impressionant missa de *Rèquiem* (1874), fins que en la seva maduresa, Verdi va tornar a sorprendre el món amb dues de les seves obres mestres, totes dues basades en textos de Shakespeare: la tragèdia *Otello* (1887) i la comèdia *Falstaff* (1889).

Els últims anys de la seva vida els dedica Verdi a construir a Milà un asil per a músics retirats. Però el temps passa, els vells amics van morint i quan al 1897 mor Giuseppina, la casa del camp on viu queda sola i trista. Comença a passar els hiverns a Milà, i el dia 27 de gener de 1901 un atac cerebral li produeix la mort.

L'enterrament és un acte emocionant. Una gran gentada hi assisteix i encara que Verdi havia deixat escrit que volia un funeral senzill i sense música, en un moment donat un espontani comença a cantar el *Va pensiero* i tota la multitud el segueix, amb la qual cosa omplen Milà amb la música immortal que ell havia creat.

Enterrament de Verdi (1901)

OBRES

Verdi va ser un autor molt reconegut pel públic de la seva època. Les seves melodies se sentien tocades per orguenets i cantades per la gent del carrer i en les festes dels pobles. Tanmateix, com que Verdi va tenir una carrera molt llarga, va morir prop dels 90 anys, va anar adaptant la seva pròpia manera de fer música al llarg del anys.

Una de les característiques principals, mantinguda durant tota la seva carrera, és que va reforçar considerablement l'orquestra. Reforça els contrabaixos, la percussió i els instruments de metall, buscant potser commoure al públic, que això sempre li havia interessat força. També augmenta molt la presència i la importància del cor; *Nabucco* n'és un exemple.

Així mateix, hi ha una idea clau que, a partir d'un moment determinat, és present a tota l'obra de Verdi: la recerca del realisme en el cant. És a dir, que la veu d'un cantant ha d'anar d'acord amb el personatge que representa.

Verdi representava molt bé l'esperit romàntic de l'època i, consegüentment, farà del sentiment la base i el motor de totes les seves creacions. Això, i la voluntat de realisme, que també és pròpia del romanticisme. Li interessen la passió i el dramatismes argumental i musical i, per tant, posarà la seva música al servei d'això.

Nabucco

Nabucco (*Nabuccodonosor*, es el títol original) va ser la primera obra de Verdi que va tenir èxit, es va estrenar el 1841 amb un èxit total que venia afavorit per la situació política que hi havia en aquell moment, per això quan va arribar el famós cor *Va pensiero sull'ali dorate* tot el públic es va aixecar i va començar a aplaudir, interpretant que el cor d'israelites que cantaven en aquell moment a la pàtria perduda i la seva imminent eliminació, feia referència als italians que estaven oprimits pels austríacs. Des de aquest moment Verdi jugarà un paper important en el món de la política.

L'argument de *Nabucco*, és una història d'amor amb un final dramàtic amb el rerafons del conflicte bèl·lic entre els babilonis i els hebreus. Els personatges principals són *Abigaille*, l'esclava que creu ser filla del rei Nabuccodonosor, *Fenema*, filla, aquesta sí, del rei i que s'enamora d'*Ismaele*, nebot del rei Salomó. *Abigaille*,

per gelosia i afany de poder, és capaç d'aconseguir i permetre que *Fenema* sigui condemnada a mort pel seu propi pare. Finalment *Fenema* pot ser alliberada, però és *Abigaille* qui, víctima del seu penediment, s'enverina i mor.

Rigoletto

Es va estrenar el 1851, *Rigoletto* representa que és un bufó venut als capricis del duc de Màntua. *Rigoletto* és geperut, corrupte, mala persona i, per necessitat, es guanya la vida en una cort especialment viciosa. Ara bé *Rigoletto* té un costat bo, és un pare que estima la seva filla amb bogeria i que, per ella, està disposat a sacrificar—ho tot.

Rigoletto per primera vegada és un protagonista que no pertany a la noblesa, és un bufó, en el fons, un desgraciat, ja no es noble. En canvi *Màntua* és un noble típic que només viu per la gresca i per divertir—se, passant per sobre de qui sigui. No té codi d'honor, ni escrúpol de cap mena. Utilitza descaradament el seu poder per beneficiar—se del que li interessa, sense molestar—se ni tan sols a dissimular—ho. *Gilda*, la filla de *Rigoletto*, l'últim caprici del duc, tampoc no és noble, ni té les virtuts d'una dama romàntica.

Podriem resumir que a *Rigoletto* s'han acabat els blancs i els negres i, per primera vegada, els protagonistes ja no són nobles. En tot plegat hi ha més realisme. El personatge llibertí del duc està basat en el rei Francesc I de França, però va sofrir una censura que deia: *Als reis no se'ls pot fer quedar malament*, i Verdi va haver de convertir el rei en un duc. *Rigoletto* està basada en una obra de Víctor Hugo que es diu *Le roi s'amuse*, és a dir, *El rei es diverteix*. Amb aquesta obra, Víctor Hugo, que era molt republicà, volia fer veure al poble francès que no s'havia de creure en els monarques i que les monarquies eren corruptes en si mateixes. El que va fer va ser retratar la vida llibertina que se sap que duia Francesc I de França. El nom original tampoc era *Rigoletto*, era *Tribulet*, però li van canviar a *Rigoletto* perquè en francès el verb *rigoler* vol dir riure i, per tant, és un nom més adequat per a un bufó.

Víctor Hugo s'hi negava a veure la obra de Verdi, ja que al haver—la canviat de nom, Verdi s'havia estalviat pagar els drets d'autor, cosa que va fer empipar molt a Víctor Hugo. Quan finalment uns amics seus el van convèncer perquè l'anés a veure, li va encantar, va sortir absolutament admirat. Sobretot va quedar fascinat per aquest gran avantatge que té l'òpera sobre el teatre i que fa que la música, a més d'ajudar a expressar coses, pugui ser individualitzada per a cada personatge.

Il trovatore

Estrenada l'any 1853, el seu argument es centra en Azucena, una jove gitana. Quan Azucena és adolescent, el comte Luna es troba la seva mare al costat del bressol del seu fill. Fa fora la gitana, però al cap d'un temps, el fill del comte emmalalteix greument. El comte Luna pensa que el nen ha emmalaltit perquè la gitana mare d'Azucena li ha llançat algun malefici i, sense pensar—s'ho dues vegades, agafa la mare d'Azucena i la crema per bruixa. Azucena veu la mort de la seva mare aguantant en braços el seu fill que va tenir amb catorze o quinze anys.

Al cap d'uns quants dies, el nen que havia emmalaltit desapareix del castell del comte Luna i, poc després els soldats del comte troben els ossos d'un nen cremat al mateix lloc on havien cremat la vella gitana. Tothom interpreta que la jove Azucena a venjat la mort de la seva mare cremant el fill del comte.

Passats el anys l'altre fill del comte Luna, que ha succeït el seu pare, està obsessionat per trobar aquella gitana, que anys enrera, havia cremat el seu germà. Paral·lelament a això, l'acció es trasllada als boscos de Biscaia. En aquests boscos veiem a Azucena, ara ja gran, i el seu fill Manrico, el Trobador. Mare i fill comencen a parlar de com va morir la seva àvia, i Azucena, recordant el moment, i mig hipnotitzada per les flames del foc, diu coses sense adonar—se'n que no hauria volgut dir. Azucena explica a Manrico que, efectivament, per venjar la mort de la seva mare, ella raptà el fill petit del comte i el va llançar a les flames, però se li escapa que va

cometre un error terrible. Amb les presses, els nervis i engegada per la voluntat de venjar-se, el qui va llençar a les flames no va ser el nadó del comte, sinó el seu propi nadó. Aleshores, Manrico, que es pensa que es fill d'Azucena li pregunta que qui és ell realment, en aquell moment Azucena reacciona i li diu que no li faci cas, que, engegada pel foc, se li ha escapat alguna paraula sense sentit, i el tranquil·litza. Manrico no se la creu, i la conversa continua, Manrico que està ferit, explica a Azucena que, en la batalla, quan va tenir l'actual comte de Luna sotmès i anava a clavar-li l'espasa, va sentir una veu interior que li va dir que no ho fes. És per això que va ser el comte de Luna qui el va ferir a ell. Immediatament de que Manrico li hagi explicat això de la veu, que el va aturar i que li va impedir mata el seu propi germà, Azucena li diu que si mai torna a tenir ocasió de matar el comte Luna, que ho faci sense pietat.

Al final de l'òpera, quan Azucena està presonera amb Manrico i té ocasió de salvar-lo a ell, si revela al comte que Manrico, en realitat, no és fill seu, sinó que és el seu veritable germà, tampoc no ho fa. Deixa que el comte executi Manrico, només per venjar-se d'ell. Ja que només quan el comte a executat Manrico, és quan ella li diu la veritat.

La traviata

Verdi en *La traviata* fa un pas més en la seva voluntat, perquè els protagonistes de les seves òperes siguin reals.

La protagonista de *La traviata*, no és una princesa, ni una persona molt important de la societat, *La traviata*, que en italià vol dir l'extraviada, la perduda, és una prostituta. En tot moment es mostra com una persona de bons sentiments, i que intenta redimir-se per amor, cosa que la fa mereixedora de la simpatia del públic.

Verdi situa l'acció a l'època contemporània, aproximadament cap al 1853. De manera que el públic veu dalt l'escenari persones vestides de carrer, com ells. A més *La traviata* mor de tuberculosi, que era la malaltia de l'època, la més temuda, la que va provocar més morts durant el segle XIX, cosa que feia que l'obra fos d'un realisme total.

Es va estrenar a La Fenice de Venècia, en un primer moment va resultar un fracàs a més d'un escàndol, va fracassar per diverses raons, per exemple, la soprano que la va interpretar sembla que no va estar a l'altura, finalment Verdi li va agafar por d'haver situat l'acció en l'època contemporània, i la va traslladar al 1700, per tant va fer vestir a tots els cantants com a principis del segle XVIII, cosa que va fer que es desnaturalitzés. Però just un any més tard, resultava tot un èxit.

Recentment, *La Traviata* ha estat interpretada al Gran Teatre del Liceu de Barcelona els dies 12, 15, 18, 23, 27, 28 i 30 de desembre del 2001, i 5, 7, 9, 12 i 16 de gener del 2002....

Com a protagonistes s'alternaren Ruth Ann Swenson (12, 15, 18 i 23 de desembre), Mary Dunleavy (27 i 30 de desembre, 7, 12 i 16 de gener) i Darina Takova (que es va encarregar de les tres funcions populars del 28 de desembre i 5 i 9 de gener).

Els tenors Marcus Haddock i Carlos Cosías van ser els dos Alfredo, mentre que dos de les millors veus de l'Estat, els barítons Joan Pons i Carlos Álvarez, van compartir el paper de Germont pare. La direcció musical va anar a càrrec de la britànica Julia Jones.

Aida

Aida es va estrenar l'any 1871, tot i ser un encàrrec del Govern Egipci, Verdi va acceptar de bon grat. Al començament va dir que ell no correria component i que, per tant, no l'acabaria a temps per a la inauguració del Canal de Suez, com es pretenia, d'aquesta manera, no la va acabar.

Aida és una trama senzilla que tothom pot entendre (clàssic trio amorós), perquè està basada en un món que sempre fascina, el món de l'antic Egipte, perquè permet posades en escena de certa espectacularitat i sens dubte perquè té passatges molt coneguts.

L'argument tracta de la història d'amor entre una noia etiop (que és, en realitat, filla del rei etiop *Amonasro*), captiva d'*Amneris*, filla del rei egipci, i un capità de l'exercit egipci anomenat *Radamés*, del qual també resulta estar enamorada *Amneris*.

Com es pot endevinar la trama esdevé un drama amb final tràgic, amb un rerafons d'intrigues polítiques i gelosia, que acaba amb la condemna a mort de *Radamés* en una masmorra on resulta ser que l'està esperant el seu amor, *Aida*, per morir amb ell.

Aida és l'antepenúltima òpera que Verdi va fer. Després d' *Aida*, només va compondre *Otello* i *Falstaff*. Verdi ja era gran i no tenia ganes de seguir composant, tenia més èxit i diners dels que podia gastar, i aquestes tres darreres últimes òperes, les va fer més per treure's de sobre la pressió que rebia.

Els famosos cors de les seves òperes

Com ja hem comentat anteriorment Verdi va reforçar molt el paper dels cors a les seves òperes, augmentant la seva presència i la seva importància.

És per això que els cors de les òperes de Verdi han esdevingut d'entre els més famosos i coneguts pel públic. Entre els més populars en destacarem:

Gloria all'Egitto, la famosa marxa triomfal d'*Aida*.

Va pensiero de *Nabucco*.

El cor de l'enclusa de *Il trovatore*.

Brindis, el famós brindis de *La Traviata*.

COMPROMÍS POLÍTIC

En l'època que Verdi va viure, Itàlia no existia tal i com la coneixem avui en dia, el que ara és Itàlia eren set estats diferents, amb diferents graus d'independència: l'Estat de Savoia, que era l'únic en que hi havia monarquia liberal, la Toscana, el Milanestat, el ducat de Parma i el Vèneto, que pertanyien a la monarquia austríaca; els Estats Pontificis, que eren del papa, i al sud hi havia els regnes de Nàpols i Sicília, que pertanyien als Borbons d'origen espanyol.

Aquesta absoluta divisió d'una gent amb la mateixa cultura i un passat comú, la consciència històrica de la importància que havia tingut Itàlia en el Renaixement i les idees pròpies del romanticisme, que afavorien els nacionalistes, fan néixer en els italians un sentiment d'enyorança respecte el passat gloriós d'Itàlia que, tot i que unificada del tot no havia estat mai, si que ho havia estat molt més que no pas ara. Com existia un sentiment d'opressió per part dels italians respecte dels austríacs, el públic de la Scala va identificar la situació que els hebreus expliquen en el *Va pensiero*, de *Nabucco*, amb la seva pròpia situació. Aquesta identificació, a més de la qualitat objectiva de l'obra, va contribuir decisivament a l'èxit de *Nabucco*, i també al d'algunes altres òperes que Verdi farà en un futur, ja orientades expressament en aquesta direcció.

Verdi es va acabar convertint en un autèntic símbol d'aquest moviment nacionalista que es va dir el *Risorgimento* i que acabarà amb la unificació d'Itàlia. Perquè, a més de compondre en aquests primers anys alguna altra obra amb voluntat de reivindicació nacionalista, la casualitat va fer que el seu nom pogués ser

també utilitzat com a crit reivindicatiu. És a dir, que hi havia un moment en que en els carrers d'algunes ciutats italianes, es podia veure escrit a la paret pintades que deien: *Viva VERDI*. Aquestes pintades, contràriament al que els austríacs poguessin pensar en principi, no estaven lloant el compositor de Busseto, sinó que el que volien dir era: *Viva Vittorio Emmanuelle Re D'Italia* (Visca Víctor Manuel rei d'Itàlia), que era el rei de Savoia, i que la gent del *Risorgimento* volia que unifiqués Itàlia. L'estat de Savoia era l'únic estat liberal, dels set en què estava dividida Itàlia.

Encara que a *Nabucco* la reivindicació nacionalista no era intencionada (la interpretació la va fer el públic), Verdi sí que va compondre després algunes òperes amb aquesta intenció, com per exemple *I lombardi* (1843), en la qual els llombards se'n van a Terra Santa i un cop allà recorden la pròpia terra. I *Attila* (1846), on els italians són envaïts pels bàrbars del nord, els huns, que arrasen i sotmeten Itàlia, i que representen la imatge dels austríacs que, en aquell moment, la dominaven.

El seu amic, el primer ministre Cavour, va aconseguir que Verdi acceptés formar part del Parlament en representació de Busseto. Més tard va ser senador del regne d'Itàlia, però mai va arribar a prendre part de l'activitat política ni va acceptar càrrecs executius, ni tan sols quan li van proposar que organitzés de la reforma de l'educació musical. És absolutament clar que les obres de Verdi defensen la llibertat, els sentiments entre pare i fill, protesten contra la injustícia i la opressió, les tortures i les formes de dominació i el poder de la inquisició com s'adverteix per exemple, en *Don Carlo* (1867) i en la situació impossible de l'amor frustrat en *Aida* (1871).

Conclusions

He escollit aquest treball, aprofitant que és el centenari de la mort de Verdi, i de que se n'ha parlat bastant últimament. Trobo que ha estat un treball agradable de fer, ja que jo mateix he descobert la vida d'un compositor formidable, i que m'he adonat de la importància que va tenir, ja que cent anys després encara s'escolten les seves obres i es parla d'ell. Una bona mostra és la recent interpretació al Gran Teatre del Liceu de Barcelona d'una de les seves obres mestres, *La Traviata*.

No només m'ha servit per conèixer la seva vida, si no que també he conegut les seves obres més importants. Així mateix també m'ha servit per conèixer l'important paper que va jugar entorn el patriotisme d'Itàlia, i l'ídol que va esdevenir entre la gent.

Ha estat, per tant, un treball de recerca força interessant que ha anat despertant el meu interès a mesura que l'anava fent.

Bibliografia

Llibres:

Cinc cèntims d'Òpera. Autors: Marcel Gorgori i Roger Alier. Editorial: Enciclopèdia Catalana.

Enciclopèdia Gran Larousse Català. Diversos autors. Editorial: Edicions 62.

Enciclopèdia Temàtica Oxford. Diversos autors. Editorial: Edicions 62.

Pàgines web:

www.weblaopera.com

www.biografias.hypermart.net

